

Színház és Művészet

A szegedi városi színház műsora:

Szerda: **Sasfiók**. B-bérlet.
Csütörtök: **Az eladott menyasszony**.
Péntek: **Az eladott menyasszony**.
Szombat: **Játék a kastélyban**.
Vasárnap délután: **Hajtvadászat**.
Vasárnap: **Játék a kastélyban**.

Színházjegyet a Délmagyarország jegyirodájában telefonon is lehet rendelni. A jegyeket kívánatra házhoz küldjük.

A Sasfiók.

Tizenhárom éve már, hogy a huszadik század történelmét is karddal és a kard jogán kötött szerződésekkel csinálják. És most, hogy megint végighallgattuk a korán elhunyt Rostand nagy romantikus költeményét a francia történelem »hőskorának« záróakkordjairól, Abrányi Emil kitűnő fordításának zengő sorai emlékünke idézte Neulyt és Trianont, amelynek némreg is szerepltek és emlékünke idéztek egy eseményekkel, meg nagy élményekkel dus kort, amelyben először lép a világ színpadára Thiers és az idősb Casimir Pévrer, amelyben az Orleánsok váltják fel a francia trónon a Bonbonokat, amelyben tehát új emberek lépnek előtérbe és egy láthatatlan kéz könyörtelen következetességgel likvidálja a régiek életét.

A Sasfiókot, Rostandnak a Cyrano mellett ezt a legkitűnőbb alkotását, nem kell sem újra — sem átértékelni. Negyedszázados mult áll mögötte, amialatt lezajlott a világháború, átforgató Európa képe és bontakozni kezdenek az esztétika, meg a drámaírás új irányai. De a Sasfiókot ma sem lehet mély meghatódottság és meleg érdeklődés nélkül olvasni, vagy hallgatni. Edmond Rostand mellett, hogy nagy technikusa volt a színpadnak, egyike a legkiválóbb romantikusoknak és legpompásabb verselőknél. Jellemrajzai öntudatosak, kompaktak és művésziek. Mária Lujzáról, akiről Napoleon utolsó leheletéig szíve egész melegével irt és beszélt és aki rongyos kis életét nem élte több intelligenciával, mint aminővel egy valamirevaló cseléd lány éli, nagy vászna majd minden mondatában találó vonásokat rajzol. Schönbrunnban a Sasfiók egyetlen barátja gróf Prokesch volt, aki később könyvet irt a fiatal Napoleonhoz való viszonyáról. Ez az egész barátság költői mélységgel tárul elénk Rostand drámájából. Zeng és zug benne azonkívül e kor történelmének még sok epizódja és egész lelke: a pármái kaland, a reichstadti hercegi címmel való kárpótlás, Ferenc császár gyöngédsége beteg unokájával szemben, a Sasfiók szárnyaszegettsége, valahányszor repülnie, cselekednie kellene és megrázó halála, emlékező utolsó perceiben is Wagramra, melynek világraszóló diadala után atyja a schönbrunni kastély egyik termében pihente ki fáradalmait, abban, amelyikben a Sasfiók meghalt.

E két évtized irodalmilag sok értékes anyaga és kiemelkedő eseménye kiaknázatlan és feldolgozatlan még. Megrázó lelki és külső tragédiák színei festik a franciák történelmének ezeket az éveit. Shakespeare Volumniájára emlékeztet Bonaparte Letitia, aki megosztotta fiával az elbai száműzetést, aki Waterloo után visszavonult Rómába, aki szegény és teljesen elhagyatott letörtségében sem fogadta a fiához méltatlanná és hűtlenné vált Mária Lujzát és aki 86 éves korában koldus-szegényen, testileg és lelkileg megrokknva halt meg. Lehetetlen meghatódottság nélkül gondolni az érdekes karrierű Jozefinre, aki attól kezdve, hogy kénytelen volt kiköltözni a császárnői lakosztályból és azt átengedni az új úrnőnek, a legnagyobb önfeláldozással állt félre Napoleon utójából, de érdeklődésének és szeretetének egész melegségével tüntetett mellette, amikor a bukás bekövetkezett. A szövetséges hatalmak nem engedték meg, hogy elkísérje Napoleont Elbára. Betegsége és szenvedései néhány héttel azután ölték meg, hogy egykori férje száműzetése helyén kikötött. Három évvel a Sasfiók után meghalt Ferenc császár, csak a közönyös, mindenbe egykedvűen és bután beletörődő peszranívó Mária Lujza élte túl tizenöt évvel a Sasfiók halálát.

A gazdag anyagban finom költői megérzéssel halászott Edmond Rostand, akinek ez a drámája, hiába, költőibb, emberibb, megrázóbb és talán tökéletesebb is, mint a Cyrano. A keddi felújítást, sajnos, csak félház nézte és tapsolta végig, ami zavarta és lehangolta mindazokat, akik ügy-szeretők és lelkesedések teljességével támogatják és szeretnék támogatni a színházat egy emelkedett szellemű irodalmi és művészeti program megvalósításában. Örömmel írjuk meg, hogy az igazgatóság és nagyjából az egész szereplő gárda méltó igyekezett lenni a vállalt feladat művészi komolyságához és nagyságához. Szegeden, ahol színháznak és színészeknek keserves és verej-

tékes robotja van, a lelkiismeretes, megfontolt és ügyszerelettől befolyásolt véleménymondásnak mindenre tekintettel kell lenni és nem szabad el-sekélyesedni olyan aprólékos fogatékosságok, vagy hibák keresgélésében és felsorolásában, amelyek egyrésze esetleg elkerülhető lett volna, másrésze azonban leküzdhetetlen. A rendezés a komoly és törekvő munka sok-sok értékes jelével örvendeztetett meg. Pártos Klári, a Sasfiók, kezdettől fogva igyekvő és ambiciózus színésznőnek mutatkozott. Mai szerepének igen széles skálája van, amellyel ugyanolyan rutint és beosztást igényel, mint például egy nagy operai szerep, különben a Sasfiók kidől már a harmadik legkésőbb a negyedik felvonásban. Pártos Klári, úgy látszik, mindennek tudatában volt, beosztással élt, győzte is mindvégig a szerep rettenetes nehézségeit, kitűnően tudta a szép szöveget, adott karakterisztikus vonásokat, szépen beszélt, olykor szavalt és meghatott egy-egy részlet mélyen átértett, bensőséges eljátszásával. Faragó Odón kitűnő Flambeauja méltán volt az előadás egyik erőssége. Baróthy József pompás megjelenésű Metternichje modorában és beszédében kevésbé volt jellegzetes. Herczeg Vilmosnak Ferenc császár aligha kedvenc szerepe. Váradi Lajos kissé eljelentéktelenítette Prokesch szerepét. Kaszab Anna minden tekintetben stilszerű főhercegnő volt, míg Páger Antal a szabó szerepében nyújtott finom munkát. Felekyl Klári, Bardócz Rózi, Uti Giza, Oláh Ferenc, Rogoz Imre, Szirmai Vilmos és Szilágyi Aladár jeleskedtek még abban, hogy a dicséretreméltó vállalkozás sikere minél teljesebb legyen.

Azok, akik ott voltak a Sasfiók reprizén, egy értékes élmény impressziójával mentek haza a színházból és kivétel nélkül minden felvonás után lelkes tapsokkal szölgelték a függöny, sőt a vasfüggöny elé a szereplőket.

Kézai Simon.

Énekkari hangverseny.

A Szegedi Dalárda hangversenyei a magasabbrendű zenei feladatok helybeli propagandájával máris igen szép eredményeket értek el és a legutóbbi hangversenyen is behízyosodott, hogy a dalárda fejlődése még mindig kialakulóban van és hogy még igen sokat remélhetünk tőle. Egyik legelső feltétel: a műsor nívós és izléses összeállítása a dalárda valamennyi hangversenyén kiállta a legkényesebb kritikát és ha ma, a nagyszabásuhoz szoktatott igényeinkkel nem is kaptuk azt, amit König dalárdájától vártunk, a nélkülözött klasszikus oratoriumi-koncertet, nyújtottak helyette olyan kiváló énekkari alkotásokat, amelyek kárpótolnak. A dalárda példás működéséért első sorban persze König Pétert illeti a babér, aki mint karmester fáradhatatlan buzgalommal lelke, inspirálja és vezetője a testületnek és mint zeneszerző is nagy diadalokhoz juttatja.

A hangversenyeiket telt ház látogatta mindeztideig, ma, sajnos, mégis akadtak üres széksorok. A mindenképpen nívós hangversenyt Kodály impozáns Bortalával nyitották meg. Utána Koessler Jánosnak, a nemrég elhunyt kiváló zeneszerzőnek hatszólamu férfikarát énekelte a dalárda. Ezt a művet a zeneköltő legutolsó itteni látogatása alkalmával a Szegedi Dalárdának ajánlotta. A nemes melodikusság fonalaival szövött munka megkapó egységességgel tartja az érzések körét az igazi német szellem áradó hangulatában. A műnek nagy hatása volt és ugyancsak tetszett Ráday László magyaros motívumokból felépített kardala, amelynek szövegét szintén szegedi ember, dr. Weiss Tivadar írta. Bemutatásra került még König Péter pályanyertes dala, a Magyar Vigasság is. König ezen munkáját a szigorú szerkezete mellett is kirobbanó temperamentum szilárságával teszi érdekessé és egyénien eredetivé. Tépelődő, ez az ősi tulajdonsága, a vallásosan befelé néző áhitat a lényege. Formájának puritán tisztasága innen ered, de tombol benne az élet és különösen a magyar lélekhez való nagy vonzalom, ami átizzik minden művében. Nem kis része van a sikerben Juhász Gyulának, a szöveg írójának, akinek mélységesen őszinte lírája lelkesedést öntött a zeneszerzőbe. Koessler János emlékének áldozott még a dalárda A megdicsőült hűz című, vegyeskarra irt munkájával, amelyet finoman, a mű természetének megfelelően tolmácsolt.

Részvett a hangversenyen Ocskay Kornél Liszt-, Delibes-dalokkal, Verdi Alarcosbál című operájának egyik áriájával és lelkes tapsot aratott bensőséges, lélekbeli fakadó meleg énekével Mozart: Zongoratriót játszott Fiedler Walter gondokán, Perényi Pál hegedűn, Csomákné Thuróczy Ilona zongorán. Az énekkart zongorán kísérték Csomák Elemér és Csomákné. A hangverseny nagy tetszéssel találkozott és a közönség igaz szeretettel ünnepelte König Pétert, a karmestert és zeneszerzőt, valamint a dalárdát.

I. v.

A színházi iroda hírei:

Sasfiók ma este másodszor B. bérletben.

Csütörtökön az »Eladott menyasszony« Smetana három felvonásos vigoperája Abrányi Emil vezényletével, Faragó igazgató rendezésében. A budapesti Városi Színház tavaszi műsorán nagy sikerrel került felelevenítésre ugyancsak Abrányi Emil vezényletével ez a pompás zenéjű és rendkívül mulatságos zenemű, mely valaha Szegeden Krecsányi igazgatása alatt kedvenc műsordarabja volt a színháznak. Smetana műveiből játszott a mult héten a Rosé-kvartett is, tavaly pedig a Waldbauer-négyes. — Az első felvonásban Beke, Volent, Rajz és Szabó balettel adnak elő a karral együtt Páger betanításában. A második felvonásban Bihari és Balassa duettje olyan slágerszám, melynek közvetlen és hatásos melodíái még a jazz muzsika is kisajátította. A női főszerepet Szász Edith, a nagyszerű képességű operénekésnő játsza. Geizler Lóla Káta zeneileg igen nehéz szerepét adja, Bihari a mulatságos házasságközvetítőt, Balassa a parasztleányt, Járay pedig Vencel hálás szerepét éneklő, Ujházi Nusi, Rónai Imre és Fellegi egy vándor cirkusz burleszkhumor tagjainak szerepeiben lépnek fel, Arany, Trillap Ilonka és Molnár az együttes többi résztvevői. A pompás zenemű előadására egész héten nagy szorgalommal készül Abrányi Emil személyes vezetése mellett az operatársulat. Csütörtökön A. bérlet. — Pénteken B. bérlet.

Játék a kastélyban. Molnár Ferenc világsikert aratott vigjátéka szombattól kezdve négy estén át kerül színre. Nem egyszerű színpadi játék ez a darab, hanem játék magával az írói alkotással, játék az írói eszközökkel, játék a szavak erejével és hüvöletével, játék magával a játékkal. Mindenekfelett pedig játék a közönséggel. Maga a darab színpadi írókról, színdarabokról és színészekről szól, a színpadi technikának olyan tökéletes művészetével, mely szatirikus humorával csupa derű és csupa mulatság. Minden mondata meglepetés, minden grimasza nyomán kifakad a kacagás. A pompás szerepeket Kaszab Anna, Herczeg Vilmos, Szirmai, Hagymássy, Váradi, Rónai Imre és Keleti játszik, Faragó igazgató rendezésében. Csupa kitűnő jellem szerep, melyekre nagy kedvvel készülnek a szereplők. Szombaton A. bérlet, vasárnap bérletszünet.

Balázs-matiné január 30-án, vasárnap délelőtt a színházban.

Most vasárnap délután Hajtvadászat, operett, mérsékelt helyárakkal.

Rádió

A nagyobb leadóállomások mai műsora.

Budapest 555.6. Délelőtt 9.30 és 12: Hírek, közgazdaság. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 4: Oszkár bácsi mesél a gyermekeknek. 5: Időjárás- és vízállásjelentés. Utána: Közgazdaságtudományi előadás László Bertalan dr. »A finn-magyar gazdasági kapcsolat. kiépítése«. 5.30: Szimfónikus zenekari hangverseny. Mendelssohn-est. 7.30: Részletek régi operettekből. Előadják: Bócz Rózi és Nádosy István operénekés. 8.40: Kedvező légköri viszonyok esetén külföldi átvitel.

Bécs 517.2 és 577. Délután 4.15: Hangverseny. 5.10: Vig délután. 7: A Wiener Konzertverein hangversenye. 9.30: Könnyű zene.

Berlin 484 és 566. Délután 1.30—2: Harangjáték. 4.30: Hangverseny. 9: Fuvószene. 10.30—12.30: Tánczene.

Boroszló 322.6. Délután 4: Hangverseny. 8.10: Dalest. 9: Kamarazene.

Lipce 365.8. Délután 4.30—6: Mesejáték. 8.10: Katonazene. 10.15—12: Kabaré.

München 535.7. Délután 4: Hangverseny. 7: Angol nyelvóra. 9.05: Népdal-kvartettek.

Róma 422.6. Délután 5.15—6.30: Hangverseny. 9: Színházi előadás közvetítése.

London 361.4. Délután 4: Kvartett. 5.20: Hangverseny. 8.45: Dalok (bariton). 9.45: Brahms-hangverseny. 10.15—12: Tánczene.

Uraságoktól levetett férfiruhák

nagy választékban.

Frakk és szmoking kölcsönzés

POLACSEK ÉS BERGER

szabó cég Budapest, Anker-palota, Anker-köz 1., félelelet 5 B11

BÉRHÁZAT.

családi házat, tanyás birtokot, szőlőbirtokot, üzleteket, házfelket, lakást, földbirtokosoknak hosszú lejáratú kölcsönt legolcsóbb kamattal mellett közvetít 136

Mézer ingatlan vállalat Szeged, Horthy Miklós ucca 2. (Kulturpalotánál.)